

hujšega. Ptujski rešilni oddelek je Keiserbergerjevo odpeljal v bolnico, kjer so ugotovili poškodbe po celem telesu ter zlom leve roke.

Od ubite krave odnesli samo kožo. V okolici Ljutomera beležijo v zadnjem času več tatvin goveje živine. Med drugim je bila ukradena posestniku Martinu Smodiču v Podgradju krava. Tat je kravo ubil v bližnjem gozdu in je zginil neznan kam z njeno kožo.

Samomor radi brezposelnosti. Ad. Beg, 26letni trgovski pomočnik, je stanoval v Trzci blizu Vranskega pri svojih sorodnikih. V noči se je zaprl v svojo sobo in se je zastrupil s strupenimi plini od tlečega oglja. Revež je bil že pet let brezposeln in si je vzel življenje v duševni zmedenosti.

Smrtonosna brca trehuh. V Trbovljah v neki krčmi je zahreščala harmonika. Lojze Pušnik se je zavrtel z ženo Ivana Jagodiča. Jagodič je radi plesa postal ljubosumen na Pušnika in ga je pozval na odgovor. Na dvorišču sta se oba brcala. V kregu je sunil Pušnik Jagodiča z nogo tako nesrečno v trebuh, da je drugi dan v bolnici umrl vsled te brce.

Ker je priskočil na pomoč napadenemu, zaboden v nogo. Na Dolu pri Hrastniku sta dva neznanca napadla g. župnika. Napadenemu je priskočil na pomoč dolski mesar Jože Štravs. Začel je klestiti s palico po napadalcu, ki je imel v rokah nož. Štravs se je zlonopalica in nato ga je neznanec zabodel z nožem v levo nogo in ga je hudo poškodoval. Napadalec sta zginila po krvavem dejanju. Zabodenega branitelja so prepeljali v celjsko bolnico.

Brat je ustrelil brata v silobranu. Zadnjo nedeljo 11. oktobra zvečer je prišlo v Nalerjevi družini v Podgradu pri Zalogu blizu Ljubljane do krvavega dejanja. V omenjeni družini so lepo živeli pod skupno streho mati in dva sina. Tretji Jernej pa je prihajal večkrat domov pijan, je razsajal in je grozil s pokoljem celi družini. Tudi v nedeljo zvečer se je spraval v pijanem stanju nad 23letnega brata Aloj-

za, ki je kolar, katerega je sunil z nožem v hrbet. Zbežali so pred njim mati in oba sina. Jernej jim je sledil in je hotel vse poklati. V silobranu je potegnil ranjeni brat Alojz samokres in je ustrelil podivjanega v glavo, da se je zgrudil mrtev.

Slovenska Krajina.

Trgatev v Lendavskih goricah. 5. oktobra se je začela trgatev v Lendavskih goricah. Letošnja trgatev grozdja pa zdaleka ne dosega one količine lanskega grozdnega pridelka. Grozdje je že pri cvetenju deloma se osipalo. Prav tako je letošnje suho leto zelo veliko škodovalo rasti trt. Vmesno deževje je povzročilo, da se je peronospora močno zajedla v mlado grozdje in je tako povzročila gnitje in sušenje na grozdju. So primeri, da je dobil vinogradnik na prostoru, kjer je lansko leto pridelal 13 akovov vina, je pridelal letos samo enega. V splošnem pa se giblje letošnji vinski pridelek na polovici, torej za polovico manjši kot lanski. Ker so mnogi vinogradniki precej revni in niso pravočasno začeli škropiti grozdja, je pač posledica sedanjega stanja. So pa primeri, kjer je vinski pridelek enak z lanskim. Grozdje tudi zdaleka ni one kakovosti, kakor lansko. Tudi ni moglo prav dobro dozoreti radi nagle spremembe vremena. Zato bo letošnje vino precej kislo in se bodo cene zelo poslabšale. Potrebno bo precejšnje sladkanje vina, sicer se sploh ne bo moglo spraviti na trg. Veliko boljše kot Lendavske gorice, so pa obrodile Strehovske in Filovske ter Dobrovnjske gorice.

Razsvetljava na lendavski pošti. V Lendavi imamo elektriko in mnogi hišni posestniki so si dali napeljati elektriko v svoja stanovanja. Samo poštna uprava v Lendavi uporablja še vedno svetiljke, kar pa nikakor ne odgovarja dobri poštni službi. Na tukajšnji pošti je uslužbenih osem uslužbencev in morajo z vestnostjo vršiti svojo službo. Zato bi bilo v interesu poštne službe, kakor tudi radi zdravja uslužbencev, da poštna uprava stori potrebne korake in da napeljati čim prej elektriko v svoje poslopje. Ker je Lendava precejšnje poštne križišče, saj vozi poštni avtobus iz Sobote, ob enem pa je tudi končna postaja radi bližnje državne meje,

Oglas je registr. pod št. 1753 od 17. XII. 1935.

pričakujemo, da bo poštna uprava to kmalu izvedla.

Mrzla burja in sneg. 5. oktobra proti večeru se je naenkrat dvignil močan sever, ki je bil podoben kraški burji. Preko goric se je podil doli do mesta in je postalo mrzlo, kakor bi bili že sredi decembra. Ljudje so začudeno opazovali to čudno vremensko spremembo. Preko noči se je naenkrat odelo nebo s črnimi oblaki in je začelo deževati, proti jutru pa celo snežiti. Zdi se, da bo to vreme trajalo dalje, kar pa nikakor ne bi bilo dobro za naše polje, kjer je še precej pridelkov nespravljenih in na mnogih krajih še stoji ajda nepožeta in je nespravljen krompir.

Zopet sneg. 7. oktobra zjutraj je bilo zopet vse belo. Sneg je ležal povsod prav debel. Snežilo je še celo dopoldne. Sneg je napravil ogromno škodo po gozdovih, sadovnjakih, njivah in vinogradih. Največ škode je napravil na njivah, kjer je bila še ajda nepožeta ali še nespravljen. Ajda bo bržkone nerabna. Čudne vremenske prilike dajo precej misliti marsikateremu kmetovalcu in vinogradniku.

Sprememba voznega reda. S 5. oktobrom je začel voziti poštni avtobus iz Lendave nekoliko pozneje, kakor je vozil prej, ko je odhajal iz

Zanimiva najdba v turinski stolnici

Pod glavnim oltarjem turinske stolnice v Italiji hranijo v stekleni rakvi ostanke svetega Martinijana, ki je skupaj s sv. Procesom stražil sv. Petra v Mamerkinski ječi ter je potem sv. Peter oba svoja stražnika spreobrnil in krstil. Ko so mučili apostola Petra, sta se oba njegova stražnika dala spoznati za kristjana, nakar ju je Neron dal grozovito mučiti in umoriti. Lobanja sv. Martinijana v stekleni krsti kaže še znake strašnega udarca z mečem. Pred kratkim je neki duhovnik turinske stolnice pregledoval te svetniške ostanke ter zapazil, da je v stekleno krsto zašel prah. Zato je dvignil ste-

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Toda maščevati se mora. Uničiti mora tega zlodeja. Kam bi šel, da bi ga razgalil?

Na sodnijo?

Ne! Sodnije se tudi najpravičnejši cigan rajši izogne. Saj tudi treba ni, da bi še sam silil v luknjo.

Morda bo dovolj že to, če po okraju razglasi, kak človek je pravzaprav Osojnik. To reč bi mu najboljše opravila čevljar Cenc in njegova žena Urška. Da, k tema pojde! Ta dva bosta vse tako raztrobila, da Osojnik ne bo imel več kam.

Ko je ura na bistrškem zvoniku udarila štiri, je stopil cigan na prag čevljarjeve koče. Urška, ki je prav tedaj hotela iz hiše, je zavpila:

»Za božjo voljo, Petelinšek, ali si ti? Kak pa si?«

»Ali je kdo pri vama? Ali sta sama doma?« je vprašal prišlec hlastno.

»Sama s Cencem sva.«

V tem je že tudi čevljar prikukal iz izbe in je kar zazijal, ko je ogledal cigana takšnega.

Cigan je velel:

»Pojdimo noter! Nekaj vama moram povedati, nekaj prav posebnega.«

20

Sedli so za mizo in cigan je koj začel hripavo in razburjeno:

»Nikoli še nisem bil smrti tako blizu kakor danes — le en korak še... Osojnik me je hotel ubiti — čez Hudo peč me je hotel pahnuti.«

»Za Kriščevo voljo!« je zakričala Urška. »Zakaj pa?«

»Osojnik je najhujši zlodej, kar jih poznam. Osoje niso njegove. Prigoljufal si jih je.«

Ko sta čevljar in njegova Urška od začudenja zastrmela vanj, je naglo pripovedoval:

»Gospodar na Osojah je bil tega Osojnika brat. Bil je nekaj let starejši, žena mu je umrla, tudi sam je imel sušico, otroka je imel le enega, in sicer deklico. Njene bi bile Osoje, kadar bi oče umrl. Deklici je bilo dve leti. Tedaj je dekletov stric, to je sedanj Osojnik, dekle ugrabil in izročil ciganom, ki so prav tedaj spodaj pred mestom taborili. Naj bi jo kam spravili, je dejal, da bi izginila. Mišku, ki je bil tedaj poglavar teh ciganov je plačal dva tisoč. Ko dekleta niso našli, so dejali, da je v Bistrico padlo in utonilo. Kos oblekce so ujeli v vodi. Potem je dekletov oče umrl in Osoje je podedoval njegov brat, sedanj Osojnik, ta, ki je dekle ciganom zabarantal.«

Cenc in Urška sta bila kar trda in nista mogla verjeti, da bi bilo to res. Ko pa jima je cigan vse na drobno opisal, ju je tako prepričal, da nista več mogla dvomiti.

Lendave že ob 12.30 uri. Sedaj pa vozi ob 13.15 proti Soboti. Čudno se nam le zdi, zakaj avtobus ne počaka na popoldanski vlak, ki pride ob 15.04 v Lendavo iz Čakovca in bi imeli tako zvezo vsi potniki, ki bi prišli od pragerske in zagrebške strani.

Novi delovodja pri občini v Lendavi. 28. septembra se je vršila seja občinskega sveta, na kateri se je med drugim sklenilo, nastaviti novega delovodjo. Sprejet je bil za delovodjo g. Hrga od Sv. Urbana v Slov. goricah in je svojo službo že nastopil prve dni oktobra.

Diplomiral je v Ljubljani na juridični fakulteti koncem septembra g. Brunec Joško iz Dokležovja, član katoliškega akademskega društva »Zarje«. Mlademu agilnemu delavcu na katoliškem polju naše iskrene častike!

„Zveza kmečkih fantov in deklet“ v politični agitaciji

Ivan Kronovšek, podpredsednik te Zveze, je izdal 1. oktobra t. l. ter razposlal okrožnico svojim »tovarišem«. V njej poudarja med drugim: »Vedno smo zasledovali cilje in vzgajali naše fante za udejstvovanje v javnem življenju, ki se v prvi vrsti začne pri upravljanju naših občin. Zaradi tega Te (namreč dragi tovariš) opozarjam na važnost volitev in Ti priporočam v našem skupnem interesu, da v svoji občini poskrbiš: 1. Da po možnosti sestavite lastno kandidatno listo mladih, poštenih in sposobnih ljudi vseh poklicev. 2. Kjer to ni mogoče, organizirajte skupine naših ljudi in zahtevajte od skupine, ki sestavlja kandidatno listo, ki je Vam najbližja, da sprejme čim več ali vsaj gotovo število kandidatov fantov iz naših vrst. Seveda tudi na mestih, da bodo gotovo izvoljeni. 3. Ako tudi to ni mogoče, tedaj pa skrbite, da bodo vsi naši fantje volili vsako opozicijsko listo in za ta. l.šno agita. ijo zastavite vse svoje sile in vpliv. 4. Upoštevajte to, da bodo občinske uprave, ki bodo v rokah vladne JRZ »Jugoslovanske radikalne zajednice)

delale našim društvom kmetijskih fantov in deklet vedno zapreke pri njihovem delovanju, posebno pa pri naših glavnih propagandnih prireditvah (tekme koscev, žanjic, oračev in smučarjev, ter konjske in kolesarske dirke) v prvi vrsti, kadar bo šlo za dovoljenje istih. S tem bi nam bil onemogočen dostop do javnosti. 5. Sestanki, oziroma posvetovanja v ta namen skličite sam ali eden izmed naših tovarišev v svojem imenu in ne v imenu društva kmetijskih fantov in deklet. Na sejah in sestankih naših društev ne razpravljajte o tem, da ne boste imeli sitnosti. Vzemite to stvar z vso resnostjo in ukrenite vse, kar je potrebno in dokler je še čas. Pozneje ne bo imelo smisla tarnati o težko-

čah, katerih se z odločnim in pametnim nastopom lahko izognete ali vsaj ubranite. Tovariško Te pozdravlja Ivan Kronovšek l. r.

»Zveza kmečkih fantov in deklet« je po svojih pravih nepolitična organizacija, ki se ne sme pečati s politično agitacijo. Opozarjamo na to, kar se je zgodilo pred tremi leti. Ban dr. Marušič je takrat razpustil Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru z vsemi včlanjenimi društvi. Nobeno teh društev se ni politično udejstvovalo, oblast tudi ni mogla nobenemu kaj takega dokazati. Sedaj pa imamo dokument o eminentno politični agitaciji po pravih nepolitične organizacije. Kaj bo zdaj sledilo?

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V Zamarkovi je 3. t. m. po kratki in trpljenja polni bolezni v 65. letu svoje starosti umrl posestnik Ivan Zugman. Rajni je bil dober sosed, vsakomur je rad pomagal in ga bodo njegovi sosedje težko pogrešali. Žalost za pred dvema mesecema preminulo hčerko-gospodinjco je strla močno naravo tega korenjaka, da je moral leči v prerani grob. Pogreba, ki je bil 5. t. m., se je udeležilo mnogo občinstva in veliko sorodnikov. Pri odprtem grobu so zaplakali njegovi otroci in številni sorodniki. Zapustil je dva sina in omoženo hčerko, ki je že od doma. Dva sina pa sta ostala samca na veliki kmetiji. Njima in hčerki in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje! Rajnemu Simonu pa naj bo Bog plačnik in usmiljen sodnik!

Sv. Anton v Slov. goricah. Pred kratkim smo spremljali na zadnji poti večletnega naročnika »Slov. Gospodarja« obče spoštovanega in skrbnega gospodarja 60 letnega Franca Golob iz Gornje Brengove. Bil je že pred vojno odbornik Svetotrojiške posojilnice. Ob času vojne je bil ujetnik na Ruskem, pa se je vendar povrnil k svojim dragim. Več let je že bolehal na neiz-

prosni bolezni vodenici, katera ga je naposled spravila v prezgodnji grob. Zapustil je žalujčo ženo, dva sina in tri hčerke. Sveti naj mu večna luč!

Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi. Smrt plemenite žene. Dne 1. oktobra je umrla posestnica na Kogu št. 44 in v Jastrebcih št. 68, Katarina Topolovec roj. Herg. Umrla je po daljšem bolehanju stara 62 let. Pokojnica je bila nečakinja l. 1902. umrlega Mariborskega stolnega prošta L. Herga. Njeno življenje je bilo posvečeno domu in družini, bila je prava žena naših kmečkih domov, biser naših slovenskih mater, ki svoje dostojanstvo izražajo v delu in poštenju v tihi molitvi in blagi dobroti. Najlepša lastnost njenega življenja je bilo njeno usmiljenje. Vsakomur je pomagala, nikdar ni šel popotnik mimo, da bi ne uslišala njegove prošnje. Vsa hiša Topolovec je strogo krščanska, vzorna v skrbnem gospodarstvu, in vsi trije otroci že dorasli, so lepo in v smislu katoliških načel vzgojeni. To je najlepši venec na grob rajneke matere, nji pa naj bo Bog večni plačnik v svojem svetem rajju. Molili smo okrog njenega mrtvega trupla, imeli pa smo zavest, da je njena duša visoko

»Saj sem Osojškega Jurija dobro poznal in Lucijo tudi, njegovo ženo. Dalmatinec je bil njen oče. Lepa je bila, so dejali,« je vedel Cenc. »Toda kaj je bilo z dekletom? Ali so jo umorili?«

»To dekle je Vanda ali — kakor ji zdaj pravijo — Pavla.«

»Ježeš Marija, ali je mogoče?« je zavriščala Urška. »Čuj — ti — ti — Petelinšek, odkod pa ti vse to veš?«

»Saj nisem Petelinšek; baša sem — poglavar eiganov.«

Ženkica je od strahu zapiskala in se odmaknila. Cigan pa jo je pomiril:

»Ne boj se me! Saj smo si prijatelji.«

»Ti — ali se ne lažeš? Ali je res, kar pripoveduješ?« ga je čevljar ostro pobaral.

»Prisegam na vse nebeške in peklenške duhove. Bistra, moja žena, vse lahko izpriča. Pa še eno pričo imam; ta zdaj sedi.«

»Kdo?«

»Silvester Lisjak. Ta je dekle ukradel in pri nesel k nam v taborišče. Temu je Osojnik gotovo tudi kaj plačal.«

»O Lisjaku to kar verjamem,« je vreščala Urška. »Ali ti — ti — eiganski glavar, pojdi vendar takoj k Ravnjaku in mu povej vse to!«

»K Ravnjaku ne grem. Rajši sem živ in prost Veljaki vedno skup potegnejo zoper nas siromake.«

»Ravnjak se vendar ne sme s takimi zločinci zvezati. Povedati mu je treba, da to ženitev pusti. Potem pa lahko vzame Pavlo.«

»Pavla ga ne mara več,« je zagodrnjal Cenc.

»O pač, mara ga, mara. Rada ga ima, to vem. Ta dva morata skup.«

»Babe neumne! Nič drugega vam ne roji po glavi ko ženitev.«

»Ako vidva to reč po fari razglasita, bo krika in vika dovolj. Potem bo Ravnjak že storil, kar hoče,« je menil cigan.

Urška pa je nevoljno stresla glavo in silila:

»Ne, to bi bilo vse prepočasi. To se mudi. Ravnjaku je treba takoj povedati. Cenc, pojdi dol k njemu!«

»Jaz ne grem in ti, Urška, tudi ne,« je zapovedal čevljar. »Kod pa misliš? Kdo ve, kako se vse še razplete? Potem se zna zgoditi, da še nas vzamejo v zobe in nas še osumijo in še zaprejo.«

Tedaj se je Urška postavila in zagodla:

»Nam nihče ne more kaj česa očitati, vsaj meni ne. Ti pa mi nimaš kaj ukazovati. S Pavlo sva si dobri in Ravnjak je bil moj gospodar in mi nikoli ni kaj prizadel. Ljudem je treba pomagati, kadar so pomoči potrebni.«

kleni pokrov, da bi obrišal svetnikove ostanke. Pri tem pa je opazil pod svetnikovo lobanjo na dragocenem žametnem podlošku zvit pergamentni papir. Izkazalo se je, da je ta papir pred 3 stoletji podpisal papež Aleksander VII., ki je s to listino potrdil, da so bili ostanki svetnika najdeni v katakombi sv. Priscile ter da so pristni.

—

Nova vojna leta 1938.

Letos spomladi sta izšli dve zanimivi knjigi o bodoči vojni. Eno je napisal nemški general Ludendorff pod naslovom: »Celotna vojna«, drugo pa Anglež Fowler Wright pod naslovom »Vojna leta 1938«. Ludendorff pravi, da bo čas sam prinesel potrebo po novi vojni, ki se bo začela